

uit ook het transport van honderden andere Nederlanders regelen, onder hen de tien die in Theresienstadt waren vastgehouden.¹

★

Men ziet: wij zijn verre van volledig geweest – de gegevens over de repatriëring van de gevangenen en gedeporteerden steken vol lacunes en van de veruit grootste groep: de ca. tweehonderdvijftigduizend slachtoffers van de arbeidsinzet, weten wij niet, met welke transporten zij Nederland weer hebben bereikt.

Wij maakten er al melding van dat het Militair Gezag de grens in vakken had verdeeld en dat per vak opvangcentra waren ingericht. Bij die inrichting was overleg gepleegd met overheidsinstanties op medisch gebied en met rijksbureaus die zouden kunnen zorgen voor de toevoer van die goederen waaraan de ontheemden in de eerste plaats behoefte hadden. De eigenlijke grensbewaking was aan ca. vijfduizend militairen toevertrouwd – daarnaast was op de diverse posten een maximum van ruim vierduizend personen werkzaam, hoofdzakelijk medisch personeel, personeel voor de voeding en personeel voor het transport. Er zijn naar schatting ca. vijf-en-dertigduizend ontheemden geweest die door de mazen van dat net zijn geglipt maar veruit de meesten en zeker allen die met treinen, autocolonne en vliegtuigen arriveerden (op het vliegveld van Eindhoven bijna negentienhonderd politieke gevangenen en Joodse gedeporteerden), kwamen eerst bij de grensbewaking terecht. Zij heeft in totaal meer dan driehonderdtachtigduizend ontheemden opgevangen: zeven-en-dertigduizend in Groningen en Drente, zes-en-zestigduizend

¹ Nadien heeft de missie-Boon ook uit de Russische zone van Duitsland en uit Polen nog talrijke Nederlanders kunnen repatriëren – zij kwam die gebieden alleen binnen doordat zij bij de Franse ambassade de nodige introducties had getypt met gebruikmaking van een schrijfmachine met Russische letters, op welke stukken zij een indrukwekkend aantal Nederlandse, Franse en Tsjechoslowaakse stempels had aangebracht. In '46 werden door de missie vele honderden Nederlandse Oostfront-strijders overgenomen die onder gewapend geleide naar Nederland werden gestuurd. Wij vermelden in dit verband dat in november '45 een Nederlandse functionaris te Stockholm, dr. W. J. A. Willems, met verlof van de Russische autoriteiten naar Warschau kon gaan (hij is daar tot eind '48 gebleven), waar hij kort na zijn aankomst één uit Nederland afkomstige Jood aantrof die evenwel naar Brazilië wilde emigreren – daar had hij familie.